

Klimat- och näringslivsdepartement
Energienheten
Kn.remissvar@regeringskansliet.se
Kn.cks.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på remiss av Naturvårdsverkets skrivelse Ökad återvinning och återanvändning av elutrustning (dnr KN2023/04051)

TechSverige är en bransch- och arbetsgivarorganisation för företag inom techsektorn med drygt 1 400 medlemsföretag – som sammantaget har närmare 100 000 medarbetare i Sverige. TechSverige ingår i förbundsgruppen Almega och i Svenskt Näringsliv.

Sammanfattande synpunkter

- Utvecklingen av krav på elektronik är intensiv och går snabbt framåt på EU-nivå och det är främst där som krav bör utvecklas, så att de blir gemensamma och inte skadar svensk konkurrenskraft. Generellt ställer vi oss negativa till nationella särregleringar då åtgärder för globala kedjor måste hanteras globalt eller på EU-nivå för att undvika en snedvriden konkurrens.
- Men vad gäller utökade rapporteringskrav i enlighet med förslagen i skrivelsen ger TechSverige sitt stöd. En ökad rapportering är av stor vikt för att få en helhetsbild över hur elektronik rör sig mellan användare samt inom och över landets gränser. Utan att ha den bilden finns risk för beslut om felaktiga politiska styrmedel som snedvrider och hämmar svensk konkurrenskraft. Vi anser dock det vara av största vikt att detta införs och tillämpas en period innan andra mål eller styrmedel införs. Utöver vad som föreslås i skrivelsen anser vi att rapporteringskravet även bör omfatta den inhemska marknaden av begagnad elektronik, för att vi ska få helhetsbilden av marknaden och hur produkterna rör sig.
- Vi stödjer att det inte bör införas några rapporteringskrav om genomsnittlig livslängd eller användningsfas då det både hanteras på europeisk och global nivå (bland annat genom pågående diskussioner om ekodesign och rätten till reparation).

Ökad rapportering

Naturvårdsverkets förslag om utökad rapportering ligger i linje med vad TechSverige framförde i vårt [remissvar](#) på den tidigare utredningen om pant på småelektronik¹, d.v.s. att helhetsbilden över hur produkter rör sig både inom och utom landet saknas. Ett första steg måste därför vara att få en bättre helhetsbild och klarhet över innan andra eventuella styrmedel införs. Det föreligger annars en risk för att skapa nationella kostsamma särregleringar och system som bara fokuserar på insamling av historiskt lagrad elektronik och som i slutändan endast leder till en försämrad konkurrens för Sverige. Techbranschen fokuserar nämligen framåt på att samla in mer av den upplagrade och kommande elektroniken genom att erbjuda utökad insamling och ersättning för de inlämnade produkterna samt att utveckla produkterna redan i designstadiet för att främja reparation och uppgradering.

¹ Använd det som fungerar

TechSverige anser dock att rapporteringskyldigheten bör utvidgas till att inkludera även den inhemska marknaden, vilket det nuvarande förslaget inte en helhetsbild av. Begagnatmarknaden består av både importerade produkter och produkter som återbrukas inom landets gränser. Då förslaget syfte är att bidra till ökad kunskap om flödena av begagnad elutrustning anser vi att rapporteringskravet även bör omfatta produkter som säljs begagnat inom Sverige. Om inte hela marknaden för återbruk mäts blir det svårt att följa flödet av begagnatmarknaden och flödena på de utpekade produktgrupperna och vi går då miste om helhetsbilden. Det behövs heltäckande information för att kunna sätta eventuella mål framöver och för att följa upp och utvärdera eventuella styrmedel och insatser som främjar återbruk. Om rapporteringen utökas vore det därför synd att missa möjligheten att fånga in hela andrahandsmarknaden i rapporteringen. Det är dock av stor vikt att rapporteringen kan ske på ett enkelt och effektivt sätt för företagen.

Det är viktigt att dra lärdom av redan genomförda nationella särregleringar, så som den svenska elektronikskatten. Det är ett bra exempel på när en nationell särreglering inte leder till de förändringar lagstiftaren avsåg givet att det handlar om globala värdekedjor, produktion och handel. TechSverige är därför i grunden starkt emot sådana nationella särregleringar.

Ökad kunskap om livslängd och användningsfas

TechSverige stöder slutsatsen om att det inte bör införas nationella krav på livslängd eller användningsfas av elutrustning. En produkts livslängd påverkas inte minst av handhavandet av ägaren/ägarna varför det skulle krävas en helt annan typ av insatser med fokus på att få till stånd ett förändrat beteende hos konsumenter. Det pågår ett intensivt arbete på EU-nivå gällande till exempel ekodesign och digitala produktpass samt rätten till reparation och det är på den nivå sådana krav måste tas fram och utveckling bedrivs. Se särskilt vårt [remissvar](#) gällande rätten till reparation.

Men likt vad vi tidigare framfört till Regeringskansliet kan Naturvårdsverket ges i uppdrag att i samarbete med berörda branschorganisationer genomföra konsumentriktade kampanjer för ökad kunskap och förändrat beteende kring hantering av elektronik för att främja ett ökat återbruk och i sista hand återvinning av elektronik.

För TechSverige

Christina Ramm-Ericson
chefsekonom och näringspolitisk chef

Frida Faxborn
näringspolitisk expert